

COBISS[®]

Kooperativni online bibliografski sistem in servisi

Program

ISSN 1408-8835

2015

izobraževanja

Institut informacijskih znanosti, Maribor, Slovenija

IZUM[®]

© 2015 IZUM. Vse pravice pridržane.

KAZALO

I.	Uvod	4
II.	Izobraževanje in usposabljanje za vzajemno katalogizacijo	7
III.	Izobraževanje za lokalne aplikacije COBISS3	12
IV.	Pregled uporabljenih kratic	12
V.	Opis tečajev	13
1.	COBISS/OPAC Online javno dostopni katalogi	13
2.	Uporaba baz podatkov servisa ProQuest	14
3.	Uporaba baz podatkov servisa EBSCOhost (EIFL Direct)	15
4.	Uporaba servisa Web of Science	16
5.	Uporaba servisa Scopus	17
6.	Prehod na COBISS3/Katalogizacijo	18
7.	Uporaba programske opreme COBISS3/Katalogizacija – začetni tečaj	19
8.	Uporaba programske opreme COBISS3/Katalogizacija – ažuriranje CONOR	20
9.	Uporaba programske opreme COBISS3/Katalogizacija – nadaljevalni tečaj	21
10.	Bibliografije raziskovalcev v sistemu COBISS	22
11.	Bibliografije raziskovalcev v sistemu COBISS.SI – vprašanja iz prakse	23
12.	Uporaba programske opreme COBISS3/Prevzemanje zapisov in zaloga	24
13.	Uporaba programske opreme COBISS3/Zaloga – serijske publikacije	25
14.	Uporaba programske opreme za inventuro	26
15.	Uporaba programske opreme COBISS3/Nabava – monografske publikacije	27
16.	Uporaba programske opreme COBISS3/Serijske publikacije – nabava	28
17.	Uporaba programske opreme COBISS3/Izposoja	29
18.	Uporaba programske opreme COBISS3/Medknjižnična izposoja	30
19.	Delavnica COBISS3/Zaloga za osnovnošolske knjižnice	31
20.	Delavnica COBISS3/Izposoja za osnovnošolske knjižnice	32
21.	Delavnica COBISS3/Nabava za osnovnošolske knjižnice	33
VI.	Dodatek A: Seznam tečajev 2015 – pogoji za udeležbo ali pooblastila	34

I. Uvod

Izobraževanje uporabnikov je nepogrešljiva sestavina razvoja vsakega informacijskega sistema. Zaradi vedno večjega števila uporabnikov COBISS-a in njihovih potreb posvečamo v IZUM-u izobraževanju veliko pozornost. Ob rednih tečajih, ki so predstavljeni v tem programu, organiziramo tudi predstavitve novosti ter posebne tečaje s širšega področja naše dejavnosti.

Velik del izobraževalne dejavnosti IZUM-a se nanaša na izobraževanje knjižničarjev, še zlasti tistih, ki sodelujejo v sistemu vzajemne katalogizacije in izgrajujejo baze podatkov COBISS. Izobraževanje za vzajemno katalogizacijo izvajata NUK in IZUM, njuni tečaji pa se medsebojno dopolnjujejo.

Pri izobraževanju za vzajemno katalogizacijo je v letu 2015 nekoliko spremenjena vsebina tečaja *Uporaba programske opreme COBISS3/Katalogizacija – nadaljevalni tečaj*. Vsebine, ki se nanašajo izključno na posebnosti pri vodenju bibliografij raziskovalcev, so iz nadaljevalnega tečaja izločene in prenesene v nov enodnevni tečaj *Bibliografije raziskovalcev v sistemu COBISS*. V nadaljevalnem tečaju bo tako na voljo več časa za seznanjanje z obdelavo vseh vrst knjižničnega gradiva in za dodatne vaje.

V letu 2015 se nadaljuje usposabljanje knjižničarjev za prehod na programsko opremo COBISS3/Katalogizacija in COBISS3/Izposoja. Programske opreme za okolje COBISS2 ne dopolnjujemo več, prav tako tudi izobraževanje izvajamo samo še za okolje COBISS3. Knjižnicam zato priporočamo, da dajo prehodu na novo okolje ustrezno prioriteto.

Pred prehodom na programsko opremo COBISS3/Katalogizacija oziroma COBISS3/Izposoja se morajo knjižničarji udeležiti ustreznih tečajev za prehod na delo v ustreznem segmentu. Sledi priprava testnega okolja za knjižnico, določijo se tudi časovni okviri za usposabljanje v novem okolju. Po prehodu na programsko opremo COBISS3 se dostop do COBISS2 ukine. Termine za izvedbo posameznih tečajev določamo sproti; prilagajamo jih potrebam knjižnic.

Podrobneje je prehod na COBISS3/Katalogizacijo predstavljen v dokumentu [Prehod na COBISS3/Katalogizacijo](#) (20. 2. 2012).

Tečaj *Uporaba programske opreme COBISS3/Prevzemanje zapisov in zaloga* je namenjen začetnikom v sistemu COBISS.SI (izjema so osnovnošolske knjižnice, ki se udeležijo zanje posebej prilagojenih delavnic), ki še niso seznanjeni s programsko opremo COBISS3 in formatom COMARC/H. Tečaj traja 3 dni, udeleženci pa se na tečaju seznanijo z:

- osnovnimi navodili za delo s programsko opremo COBISS3
- osnovami iskanja in prevzemanja zapisov iz vzajemne baze v lokalno bazo podatkov s programsko opremo COBISS3
- formatom COMARC/H
- osnovami za delo s segmentom COBISS3/Zaloga

Za uporabo COBISS-a in drugih servisov bomo tudi letos izvajali učenje preko spleta, ki bo brezplačno. V sklop tečajev na spletu spadajo *COBISS/OPAC Online javno dostopni katalogi*, *Uporaba baz podatkov servisa ProQuest*, *Uporaba baz podatkov servisa EBSCOhost (EIFL Direct)*, *Uporaba servisa Web of Science* in *Uporaba servisa Scopus*.

Preko spleta bomo izvajali tudi izobraževanje za knjižničarje o novostih v sistemu COBISS.

Tečaji potekajo v IZUM-u, v Mariboru, na Prešernovi 17. Število udeležencev na posameznem tečaju je omejeno na 14 (vsak udeleženec ima svoj osebni računalnik). Enodnevni tečaji potekajo od 9.00 do 16.30, večdnevni tečaji pa prvi dan od 9.00 do 16.30, vse naslednje dni pa od 8.00 do 15.30.

Upoštevali bomo le tiste prijave in odjave, ki jih bomo prejeli najmanj 7 dni pred napovedanim začetkom tečaja. Najkasneje 5 dni pred začetkom tečaja pa vas bomo obvestili, ali so prijave potrjene ali ne. Če bo zaradi premajhnega števila prijav (manj kot 8 udeležencev) treba tečaj odpovedati, bomo kandidate o tem obvestili po elektronski pošti, ponudili pa jim bomo tudi možnost prijave na naslednji termin. V primeru izvedbe tečaja bo za udeležence na portalu Izobraževanje omogočen tudi ogled prosojnic.

Po opravljenem klasičnem tečaju si lahko udeleženci, ki so prisostvovali celotnemu tečaju, natisnejo potrdila o udeležbi na tečaju. Potrdila se generirajo nekaj dni po zaključku tečaja in se odložijo na portalu Izobraževanje.

Obenem se jim v centralni register uporabnikov programske dodelijo ustrezna pooblastila za delo v sistemu COBISS. Ko so pooblastila dodeljena v osebne mape tečajnikov, jih za delo v posamezni knjižnici potrdi odgovorna oseba te knjižnice.

Pri podeljevanju pooblastil za lokalne aplikacije COBISS3 zadošča, da se iz knjižnice tečaja udeleži en sodelavec. Z opravljenim tečajem postane odgovoren za posamezno lokalno aplikacijo, knjižnica oziroma odgovorna oseba v knjižnici pa s tem dobi pravico in odgovornost za dodeljevanje ustreznih pooblastil tudi drugim sodelavcem. Seveda je pri tem treba poskrbeti za ustrezno interno izobraževanje in usposobljenost. Če sodelavec, ki se je udeležil tečaja in je odgovoren za posamezno lokalno aplikacijo, zapusti knjižnico, je treba v IZUM sporočiti ime nove osebe, ki bo odgovorna za aplikacijo.

Cena tečaja na dan znaša 70,00 EUR brez DDV (85,40 EUR z DDV) z izjemo naslednjih tečajev:

- Prehod na COBISS3/Katalogizacijo,
- Uporaba programske opreme COBISS3/Katalogizacija – začetni tečaj,
- Uporaba programske opreme COBISS3/Katalogizacija – nadaljevalni tečaj,
- Uporaba programske opreme COBISS3/Prevzemanje zapisov in zaloga,
- Uporaba programske opreme COBISS3/Izposoja,

za katere se DDV ne obračunava.

Tečaj *Uporaba programske opreme COBISS3/Prevzemanje zapisov in zaloga* je ob vključitvi knjižnice v sistem za eno osebo brezplačen.

Osnovnošolske knjižnice imajo ob vključitvi na razpolago tri brezplačne dneve izobraževanja. Izbirajo lahko med naslednjimi delavnicami:

- Delavnica COBISS3/Zaloga za osnovnošolske knjižnice
- Delavnica COBISS3/Izposoja za osnovnošolske knjižnice
- Delavnica COBISS3/Nabava za osnovnošolske knjižnice

Udeležba na tečaju je kandidatu zagotovljena šele, ko knjižnica pošlje naročilnico zanj ali ko je poravnani znesek kotizacije. Zaradi omejenega števila udeležencev na tečaju je pomembno, da je to storjeno čim prej. Znesek kotizacije je treba nakazati na IZUM-ov podračun št. 01100-6030346958, odprt pri UJP Slovenska Bistrica.

Natančnejše informacije o terminih, trajanju, programih, literaturi, potrebnem predznanju za udeležbo na tečajih, predavateljih in opombah so navedene pri posameznem tečaju. Zaporedje opravljanja tečajev je v nekaterih primerih pogojeno, kar je posebej opisano v pogojih in opombah pri posameznem tečaju. Seznam tečajev, ki so pogoj za opravljanje drugega tečaja, in enakovrednih tečajev iz preteklih let, je podan na koncu publikacije v Dodatku A.

Vsebina programa izobraževanja je dostopna preko IZUM-ovega spletnega strežnika (<http://izobrazevanje.izum.si/>). Za vse morebitne dodatne informacije pokličite oddelek Izobraževanje na telefon 02 2520 379 ali pa pošljite vprašanje po elektronski pošti na naslov podpora@izum.si.

II. Izobraževanje in usposabljanje za vzajemno katalogizacijo

Izobraževanje in usposabljanje knjižničarjev za delo v sistemu vzajemne katalogizacije izvajata NUK in IZUM. Področja odgovornosti NUK-a so predvsem katalogizacijska pravila, medtem ko so odgovornosti IZUM-a formati COMARC in programska oprema za vzajemno katalogizacijo. Vendar je treba vedeti, da so katalogizacijska pravila, formati COMARC in programska oprema za vzajemno katalogizacijo COBISS medsebojno povezani in soodvisni, zato strogo ločevanje odgovornosti v praksi ni možno.

Pogoji za sodelovanje v sistemu vzajemne katalogizacije COBISS.SI so opredeljeni z dokumentom Ugotavljanje usposobljenosti za vzajemno katalogizacijo v sistemu COBISS.SI (21. 6. 2012). Knjižničarji si lahko v času izobraževanja in usposabljanja za vzajemno katalogizacijo pridobijo štiri kategorije dovoljenj:

Dovoljenje A – pooblastila za vzajemno katalogizacijo monografskih publikacij (knjig) ter za kreiranje zbirnih zapisov in zapisov za izvedena dela

Dovoljenje B – pooblastila za vzajemno katalogizacijo sestavnih delov in kontinuiranih virov

B1 – pooblastila za vzajemno katalogizacijo sestavnih delov

B2 – pooblastila za vzajemno katalogizacijo kontinuiranih virov

Dovoljenje C – pooblastila za vzajemno katalogizacijo neknjižnega gradiva

Dovoljenje D – pooblastila za vzajemno katalogizacijo antikvarnega gradiva

Vsa navedena dovoljenja vključujejo tudi pooblastila za prevzemanje zapisov iz formata MARC 21 in pooblastila za redakcijo zapisov v COBIB. Katalogizatorji, ki zapise samo prevzemajo iz vzajemne baze podatkov COBIB, navedenih dovoljenj ne potrebujejo.

V postopek za pridobivanje dovoljenj za vzajemno katalogizacijo se lahko prijavijo samo knjižničarji:

- z univerzitetno izobrazbo bibliotekarske smeri ali
- z univerzitetno izobrazbo druge smeri in opravljenim bibliotekarskim strokovnim izpitom.

Ustrezna usposobljenost katalogizatorjev, ki sodelujejo v sistemu vzajemne katalogizacije, je za zagotavljanje kakovosti bibliografskih in normativnih baz podatkov odločilnega pomena. Knjižnice in katalogizatorji, ki sodelujejo v sistemu vzajemne katalogizacije, se morajo prav tako zavedati, da njihovo delo vpliva tudi na delo drugih knjižnic in katalogizatorjev v sistemu.

Pridobivanje posameznih dovoljenj za vzajemno katalogizacijo in zaporedje udeležbe na tečajih NUK in IZUM sta opisana v nadaljevanju.

1. Pridobitev dovoljenja (A) za vzajemno katalogizacijo monografskih publikacij (knjig)

Knjižničar, ki želi aktivno sodelovati v sistemu vzajemne katalogizacije, se mora najprej usposobiti za katalogizacijo monografskih publikacij (knjig), tako da si pridobi dovoljenje A,

ki vključuje tudi pooblastila za kreiranje in redigiranje zbirnih zapisov ter zapisov za izvedena dela.

1.1 Uporaba programske opreme COBISS3/Katalogizacija – začetni tečaj (IZUM, 5 dni)

Kandidat se mora najprej udeležiti tečaja *Uporaba programske opreme COBISS3/Katalogizacija – začetni tečaj* v IZUM-u. Na tečaju se kandidati seznanijo z osnovnimi načeli sistema vzajemne katalogizacije COBISS, formatom COMARC/B za bibliografske podatke, osnovami formata COMARC/A za normativne podatke ter s programsko opremo COBISS3/Katalogizacija.

Po opravljenem tečaju dobi kandidat uporabniško ime in pooblastilo za kreiranje in redigiranje zapisov za monografske publikacije (knjige) v testnem okolju vzajemne katalogizacije. Testno okolje je namenjeno praktičnemu usposabljanju kandidata, tako da samostojno kreira najmanj 30 bibliografskih zapisov in njim pripadajoče normativne zapise.

1.2 Katalogizacija monografskih publikacij: tečaj za bodoče aktivne udeležence sistema COBISS.SI (NUK, 5 dni)

Nato se mora kandidat v NUK-u čim prej udeležiti tečaja *Katalogizacija monografskih publikacij: tečaj za bodoče aktivne udeležence sistema COBISS.SI*, najkasneje pa pred oddajo vloge za pridobitev dovoljenja za vzajemno katalogizacijo monografskih publikacij (knjig).

Kandidati na tečaju poglobijo in razširijo svoje znanje s področja katalogizacijskih pravil.

1.3 Kreiranje trideset zapisov v testnem okolju, verifikacija zapisov, preizkus znanja ter podelitev dovoljenja za vzajemno katalogizacijo monografskih publikacij (knjig)

Po podelitvi dovoljenja za vzajemno katalogizacijo je treba vsakemu katalogizatorju začetniku določiti mentorja, ki nadzoruje kakovost njegovih zapisov najmanj 12 mesecev po pridobitvi dovoljenja. Če ima knjižnica samo enega katalogizatorja (začetnika) oziroma nima primerne kandidata za mentorja, za mentorstvo poskrbita NUK in IZUM.

2. Pridobitev pooblastil za ažuriranje normativne baze podatkov CONOR

Potem ko katalogizator pridobi dovoljenje za vzajemno katalogizacijo monografskih publikacij, se lahko začne usposabljanje, da si pridobi pooblastila za kreiranje in redigiranje zapisov za imena avtorjev v normativni bazi podatkov CONOR. V ta namen se mora udeležiti najprej tečaja v NUK-u, potem pa še v IZUM-u.

2.1 Tečaj za redaktorje baze podatkov CONOR (NUK, 1 dan)

Katalogizatorji na tečaju poglobijo in razširijo svoje znanje s področja pravil za določanje in oblikovanje normativnih ter variantnih oblik imen avtorjev.

2.2 Uporaba programske opreme COBISS3/Katalogizacija – ažuriranje CONOR (IZUM, 1 dan)

Katalogizatorji se podrobneje seznanijo s formatom COMARC/A za normativne podatke ter s postopki normativne kontrole v okviru programske opreme COBISS3/Katalogizacija.

Po opravljenem tečaju pridobi katalogizator pooblastila za ažuriranje in redakcijo polnih normativnih zapisov v bazi podatkov CONOR.

3. Pridobitev dovoljenj (B, C in D) za vzajemno katalogizacijo sestavnih delov, kontinuiranih virov, neknjižnega gradiva in antikvarnega gradiva

Katalogizatorji, ki želijo pridobiti dovoljenje B za vzajemno katalogizacijo sestavnih delov in kontinuiranih virov, se morajo najprej udeležiti ustreznega tečaja v NUK-u, nato pa še nadaljevalnega tečaja katalogizacije v IZUM-u.

Katalogizatorji, ki želijo pridobiti dovoljenje C za vzajemno katalogizacijo neknjižnega gradiva se morajo udeležiti ustreznega tečaja v NUK-u, priporočljiva pa je tudi udeležba na nadaljevalnem tečaju katalogizacije v IZUM-u.

Izobraževanje in usposabljanje za pridobitev dovoljenja D za vzajemno katalogizacijo antikvarnega gradiva izvaja samo NUK.

3.1 Katalogizacija sestavnih delov, člankov (NUK, 1 dan)

Katalogizatorji na tečaju poglobijo in razširijo svoje znanje s področja katalogizacije sestavnih delov.

3.2 Katalogizacija kontinuiranih virov (NUK, 3 dni)

Katalogizatorji na tečaju poglobijo in razširijo svoje znanje s področja katalogizacije kontinuiranih virov.

3.3 Katalogizacija neknjižnega gradiva (NUK, 1 dan za izbrano vrsto gradiva)

Katalogizatorji na tečaju poglobijo in razširijo svoje znanje s področja katalogizacije neknjižnega gradiva. Izvedba tečaja bo prilagojena številu udeležencev.

Po opravljenem tečaju dobi katalogizator pooblastila za kreiranje in redigiranje zapisov za neknjižno gradivo v testnem okolju vzajemne katalogizacije. Testno okolje je namenjeno praktičnemu usposabljanju katalogizatorja, tako da samostojno kreira najmanj 10 bibliografskih zapisov in njim pripadajoče normativne zapise.

3.4 Katalogizacija antikvarnega knjižnega gradiva (NUK, 2 dni)

Katalogizatorji na tečaju poglobijo in razširijo svoje znanje s področja katalogizacije antikvarnega knjižnega gradiva. Izvedba tečaja bo prilagojena številu udeležencev.

Po opravljenem tečaju dobi katalogizator pooblastila za kreiranje in redigiranje zapisov za antikvarno gradivo v testnem okolju vzajemne katalogizacije. Testno okolje je namenjeno praktičnemu usposabljanju katalogizatorja, tako da samostojno kreira najmanj 10 bibliografskih zapisov in njim pripadajoče normativne zapise.

3.5 Uporaba programske opreme COBISS3/Katalogizacija – nadaljevalni tečaj (IZUM, 5 dni)

Katalogizatorji na tečaju poglobijo in razširijo svoje znanje o formatu COMARC/B za bibliografske podatke in o programski opremi COBISS3/Katalogizacija.

Tečaj je obvezen za katalogizatorje, ki želijo pridobiti dovoljenja za vzajemno katalogizacijo sestavnih delov in kontinuiranih virov.

Po opravljenem tečaju dobi katalogizator pooblastilo za kreiranje in redigiranje zapisov za sestavne dele in kontinuirane vire. Testno okolje je namenjeno praktičnemu usposabljanju katalogizatorja, tako da samostojno kreira najmanj po 10 bibliografskih zapisov (za posamezno vrsto gradiva) in njim pripadajoče normativne zapise.

3.6 Kreiranje po 10 zapisov (za vrste gradiva po lastnem izboru) v testnem okolju, verifikacija zapisov, preizkus znanja ter podelitev ustreznega dovoljenja za vzajemno katalogizacijo

Vsakemu katalogizatorju začetniku (za posamezno vrsto gradiva) je treba določiti mentorja, ki nadzoruje kakovost njegovih zapisov najmanj 12 mesecev po pridobitvi dovoljenja. Če ima knjižnica samo enega katalogizatorja (začetnika) oziroma če knjižnica nima primerne kandidata za mentorja, za mentorstvo poskrbita NUK in IZUM.

4. Obveščanje in preizkus znanja

Vse komunikacije v zvezi z odprtjem uporabniškega imena z dovoljenji in pooblastili v testnem okolju, z dostavo testnih zapisov, z rezultati verifikacije testnih zapisov ter s tečaji in preizkusom znanja potekajo po e-pošti.

Predvideni so štirje termini za preizkus znanja za pridobitev dovoljenja A za vzajemno katalogizacijo monografskih publikacij (knjig) ter štirje termini za preizkus znanja za pridobitev dovoljenj B, C in D za vzajemno katalogizacijo sestavnih delov in kontinuiranih virov ter neknjižnega gradiva in antikvarnega gradiva. Preizkusi znanja za dovoljenje A se izvajajo izmenično v NUK-u in IZUM-u, preizkusi znanja za druga dovoljenja pa v NUK-u.

Prijavo za preizkus znanja mora IZUM prejeti najmanj 10 dni pred dnevom preizkusa znanja, morebitno odjavo pa najmanj 3 dni pred dnevom preizkusa znanja.

Preizkus znanja se opravlja v okolju COBISS3. Kandidati, ki so se za vzajemno katalogizacijo usposabljali v okolju COBISS2 in še niso opravili preizkusa znanja, se morajo čimprej, najkasneje pa pred prijavo na izpit, udeležiti tečaja *Prehod na COBISS3/Katalogizacijo*. Okolje za testne zapise na platformi COBISS2 bo predvidoma s 1. 1. 2016 ukinjeno.

Cena preizkusa znanja velja za en termin in znaša 21,00 EUR (DDV se ne obračunava). Na preizkus znanja se prijavite na portalu Izobraževanje, in sicer za vsako vrsto gradiva posebej.

Prijava na preizkus znanja se izvede na portalu Izobraževanje za vsako vrsto gradiva posebej. Pregled terminov je prikazan v Tabeli 1.

Dovoljenje	Termin	Lokacija	Čas
A	20. 2.	NUK – računalniška učilnica Turjaška 1, 1000 Ljubljana	9.00
A	22. 5.	IZUM – predavalnica 101, Prešernova 17, Maribor	9.00
A	2. 10.	NUK – računalniška učilnica Turjaška 1, 1000 Ljubljana	9.00
A	20. 11.	IZUM – predavalnica 101, Prešernova 17, Maribor	9.00
B, C, D	6. 2.	NUK – računalniška učilnica Turjaška 1, 1000 Ljubljana	9.00
B, C, D	29. 5.	NUK – računalniška učilnica Turjaška 1, 1000 Ljubljana	9.00
B, C, D	25. 9.	NUK – računalniška učilnica Turjaška 1, 1000 Ljubljana	9.00
B, C, D	11. 12.	NUK – računalniška učilnica Turjaška 1, 1000 Ljubljana	9.00

Tabela 1: Termini za preizkus znanja

III. Izobraževanje za lokalne aplikacije COBISS3

Izobraževanje knjižničarjev iz knjižnic, ki se na novo vključujejo v sistem COBISS.SI, se začne s tečajem *Uporaba programske opreme COBISS3/Prevzemanje zapisov in zaloga*.

Na tečaju se knjižničarji spoznajo z osnovami programske opreme COBISS3, načini identifikacije in prevzemanja zapisov iz vzajemne baze podatkov, osnovami formata COMARC/B, formatom COMARC/H in segmentom COBISS3/Zaloga. Spoznajo se tudi z načinom definiranja *Zapisnika o zalogi*, ki je pogoj za namestitev lokalne baze podatkov posamezne knjižnice (pravo okolje) z vsemi standardnimi aplikacijami.

Knjižničarji, ki opravijo tečaj *Uporaba programske opreme COBISS3/Prevzemanje zapisov in zaloga*, dobijo pooblastila za izvajanje naslednjih programskih funkcij:

- prevzemanje bibliografskih zapisov iz vzajemne baze podatkov v lokalno bazo podatkov
- dopolnjevanje omejenega nabora bibliografskih podatkov
- dopolnjevanje lokalnih šifrantov
- dopolnjevanje podatkov o zalogi

Usposabljanje za avtomatizacijo osnovnih lokalnih funkcij knjižnice (upravljanje z zalogo in izposoja) traja 6 dni za knjižničarje iz knjižnice, ki se na novo vključuje v sistem COBISS.SI. Knjižničarji morajo opraviti tridnevni tečaj *Uporaba programske opreme COBISS3/Prevzemanje zapisov in zaloga* ter tridnevni tečaj *Uporaba programske opreme COBISS3/Izposoja*.

Trajanje nadaljnjega usposabljanja knjižničarjev za delo v okolju COBISS3 je odvisno od tega, za kateri segment se želijo usposobiti. Možno je tudi usposabljanje za posamezni segment, odvisno od področja dela posameznega knjižničarja.

Izobraževanje knjižničarjev iz osnovnošolskih knjižnic poteka v skladu z opisi delavnic 19, 20 in 21.

IV. Pregled uporabljenih kratic

- LOAN – skupina pooblastil v segmentu COBISS3/Izposoja
- RPT – skupina pooblastil v segmentu COBISS3/Izpisi
- ILL – skupina pooblastil v segmentu COBISS3/Medknjižnična izposoja
- ACQ – skupina pooblastil v segmentu COBISS3/Nabava
- S – skupina pooblastil v segmentu COBISS3/Serijske publikacije
- ADM – skupina pooblastil v segmentu COBISS3/Upravljanje aplikacij
- HLD – skupina pooblastil v segmentu COBISS3/Zaloga
- CRO – skupina pooblastil v segmentu COBISS3/Blagajna

V. Opis tečajev

1. COBISS/OPAC Online javno dostopni katalogi

TERMINI

- Objavljeni na portalu Izobraževanje (<http://izobrazevanje.izum.si/>).

PROGRAM

- Osnove
 - baze podatkov
 - iskalni podatki in operacije s podatki
 - iskalni izrazi in iskanje
- COBISS/OPAC
 - pregled storitev, dostop in odjava
 - pomoč
- baze podatkov
 - vzajemna baza podatkov in lokalne baze podatkov (katalogi) knjižnic
 - druge baze podatkov v sistemu COBISS.SI in drugi informacijski viri
- osnovno iskanje
 - iskalni obrazec
 - iskanje in rezultati iskanja
 - košarica
- izbirno iskanje
 - iskalni obrazec in iskanje
- ukazno iskanje
 - iskalni obrazec in iskanje
- servis *Moja knjižnica*
 - pregled izposojenega gradiva in podaljšanje
 - rezervacija gradiva
 - medknjižnična izposoja in druge storitve

TEČAJ VODITA

- **Janita Tacer Slana, Aleksandra Rubelj**

OPOMBE

- Tečaj se izvaja v sklopu učenja preko spleta.
- Tečaj je praktične narave in je osredotočen na uporabo vzajemne bibliografsko-katalogne baze podatkov COBIB.SI, lokalnih baz podatkov in drugih baz podatkov v okviru COBISS/OPAC-a.
- Tečaj je brezplačen.

2. Uporaba baz podatkov servisa ProQuest

TERMINI

- Objavljeni na portalu Izobraževanje (<http://izobrazevanje.izum.si>).

PROGRAM

- splošno
 - baze podatkov
 - iskalni podatki
 - operacije s podatki
 - iskalni operatorji
 - iskalni izrazi
 - iskanje po bazah podatkov
- storitve in dostop
- osnovna iskanja
 - iskalni obrazec
 - postopki iskanja
 - rezultati iskanja
 - osnovno iskanje
 - iskanje publikacij
 - pregledovanje po temah
 - preglednica izvedenih iskanj
- napredna iskanja
 - napredno iskanje
 - specializirana iskanja
 - ukazno iskanje

TEČAJ VODITA

- **Aleksandra Rubelj**, Janita Tacer Slana

OPOMBE

- Tečaj se izvaja v sklopu učenja preko spleta.
- Tečaj je praktične narave in je osredotočen na uporabo baz podatkov s celotnimi besedili servisa ProQuest, ki so uporabnikom dostopne na osnovi konzorcialne pogodbe med IZUM-om in servisom ProQuest.
- Tečaj je brezplačen.

3. Uporaba baz podatkov servisa EBSCOhost (EIFL Direct)

TERMINI

- Objavljeni na portalu Izobraževanje (<http://izobrazevanje.izum.si>).

PROGRAM

- splošno
 - baze podatkov
 - iskalni podatki
 - operacije s podatki
 - iskalni operatorji
 - iskalni izrazi
 - iskanje po bazah podatkov
- storitve in dostop
- osnovna iskanja
 - iskalni obrazci
 - postopki iskanja
 - rezultati iskanja
 - operacije z mapo
 - iskanje
 - iskanje publikacij
 - iskanje po temah
 - preglednica izvedenih iskanj
- specializirana iskanja
- napredno iskanje

TEČAJ VODITA

- **Janita Tacer Slana, Aleksandra Rubelj**

OPOMBE

- Tečaj se izvaja v sklopu učenja preko spleta.
- Tečaj je praktične narave in je osredotočen na uporabo baz podatkov s celotnimi besedili servisa EBSCOhost (EIFL Direct), ki so uporabnikom dostopne na osnovi konzorcijalne pogodbe.
- Tečaj je brezplačen.

4. Uporaba servisa Web of Science

TERMINI

- Objavljeni na portalu Izobraževanje (<http://izobrazevanje.izum.si>).

PROGRAM

- splošno
 - baze podatkov
 - iskalni podatki
 - operacije s podatki
 - iskalni operatorji
 - iskalni izrazi
 - iskanje po bazah podatkov
- opis servisa Web of Science in dostop
- uporaba
 - iskanje (Search)
 - iskanje po avtorju (Author Search)
 - rezultati iskanja
 - popolni zapis
 - prečiščevanje seznama zadetkov (Refine Results)
 - analiziranje rezultatov iskanja (Analyze Results)
 - preglednica izvedenih iskanj (Search History)
 - pregled citiranosti (Citation Report)
 - iskanje citatov (Cited Reference Search)
 - napredno iskanje (Advanced Search)
 - izbiranje zapisov in upravljanje z njimi

TEČAJ VODITA

- **Aleksandra Rubelj**, Janita Tacer Slana

OPOMBE

- Tečaj se izvaja v sklopu učenja preko spleta.
- Tečaj je praktične narave in je osredotočen na uporabo baz podatkov z indeksi citiranosti, ki so na voljo uporabnikom na osnovi konzorcijske pogodbe za dostop do servisa Web of Science.
- Tečaj je brezplačen.

5. Uporaba servisa Scopus

TERMINI

- Začetek izvajanja tečajev predvidoma v drugi polovici leta 2015.

PROGRAM

- splošno
 - baze podatkov
 - iskalni podatki
 - operacije s podatki
 - iskalni operatorji
 - iskalni izrazi
 - iskanje po bazah podatkov
- storitve in dostop
- baza Scopus
 - seznam publikacij in operacije z njimi
 - primerjanje publikacij
- iskanje dokumentov
 - iskalni obrazec
 - rezultati iskanja
 - zapis podatkov
 - iskanje
 - analiziranje rezultatov iskanja
 - pregled citiranosti
 - preglednica izvedenih iskanj
- iskanje po avtorjih
- iskanje po organizacijah
- napredno iskanje
 - iskalni obrazec
 - iskanje
- operacije z zapisi

TEČAJ VODITA

- **Aleksandra Rubelj**, Janita Tacer Slana

OPOMBE

- Tečaj se izvaja v sklopu učenja preko spleta.
- Tečaj je praktične narave in je osredotočen na uporabo baz podatkov z indeksi citiranosti, ki so na voljo uporabnikom na osnovi konzorcijske pogodbe za dostop do servisa Scopus.
- Tečaj je brezplačen.

6. Prehod na COBISS3/Katalogizacijo

TERMINI

- 21.–22. jan., 24.–25. mar., 20.–21. maj., 17.–18. nov. (NUK)
- 11.–12. feb., 29.–30. sep. (IZUM)
- dodatni termini po dogovoru.

TRAJANJE (2 dni)

- 9.00–16.30 (prvi dan)
- 8.00–15.30 (drugi dan)

PROGRAM

- osnove segmenta COBISS3/Katalogizacija
- nastavitve uporabniškega vmesnika
- delo v iskalniku (izbirno in ukazno iskanje, omejevanje, skeniranje ...)
- delo v pregledovalniku (prikaz izbranih zapisov, prikaz povezav med zapisi ...)
- metode za delo z bibliografskimi zapisi v vmesniku za katalogizacijo
- delo v odložišču zapisov (pogled v delovni zapis, dodajanje, primerjanje, preverjanje in tiskanje zapisov ...)
- delo v urejevalniku zapisa (vnos podatkov, dodajanje, brisanje ter določanje vrstnega reda polj in podpolj ...)
- delo z bibliografskimi zapisi (urejanje, prevzemanje, prirejanje in kreiranje zapisa od začetka, dodajanje lokalnega zapisa v COBIB, urejanje zapisa samo v COBIB-u in urejanje začasno shranjenih zapisov)
- delo v brskalniku (iskanje po ključu, definiranje prikazov rezultatov iskanja ...)
- posebnosti uporabniškega vmesnika pri delu z normativnimi zapisi
- metode za delo z normativnimi zapisi v vmesniku za katalogizacijo
- delo z normativnimi zapisi (urejanje obstoječih in kreiranje novih zapisov)
- delo v bazi CORES.SI

LITERATURA

- priročnik COBISS3/Katalogizacija

POGOJI

- dovoljenje za vzajemno katalogizacijo monografskih publikacij (knjig)

TEČAJ VODIJO

- **dr. Ema Dornik**, Nevenka Zupančič, Branko Kurnjek

PRIDOBLENA DOVOLJENJA/POOBLASTILA

- za delo v testnem okolju COBISS3/Katalogizacija; dovoljenja/pooblastila ustrezajo pooblastilom, ki jih je imel katalogizator v okolju COBISS2

OPOMBE

- Priporočamo, da se vsi katalogizatorji iz posamezne knjižnice tečaja udeležijo v čim bolj strnjениh terminih.
- Po vzpostavitvi katalogizacije v okolju COBISS3 delo s programskim segmentom COBISS2/Katalogizacija v knjižnici ni več možno.

7. Uporaba programske opreme COBISS3/Katalogizacija – začetni tečaj

TERMIN

- 2.–6. mar., 9.–13. nov.

TRAJANJE (5 dni)

- 9.00–16.30 (prvi dan); 8.00–15.30 (preostali dnevi)

PROGRAM

- osnovna navodila COBISS3 (uporabniški vmesnik, priključitev, uporabniške nastavitve vmesnika za katalogizacijo)
- priprava na katalogizacijo
- Formata COMARC/ B in COMARC/A
- kreiranje zapisa od začetka
- začasno shranjevanje zapisa
- vnos specialnih znakov
- delo v urejevalniku zapisa (dodajanje polj, podpolj, indikatorjev, pretvorba črk ...)
- vpogled v priročnika COMARC/B in COMARC/A
- preostali postopki katalogizacije
- primerjanje zapisov; delo v brskalniku; ukazno iskanje
- prevzemanje zapisov iz COBISS.Net in iz formata MARC 21
- normativna kontrola, kreiranje kratkega normativnega zapisa
- praktično delo

LITERATURA

- priročnik COMARC/B Format za bibliografske podatke
- priročnik COMARC/A Format za normativne podatke
- priročnik COBISS3/Katalogizacija

POGOJI

- univerzitetna diploma bibliotekarske stroke ali druga univerzitetna diploma in potrdilo o opravljenem bibliotekarskem izpitu ali druga univerzitetna diploma in potrdilo o opravljenem tečaju *Strokovna obdelava knjižničnega gradiva* v NUK-u (znanje dokazujete s predložitvijo kopije potrdila)

TEČAJ VODIJO

- **Branko Kurnjek**, Brigita Farkaš, dr. Ema Dornik

PRIDOBLENA DOVOLJENJA/POOBLASTILA

- za vzajemno katalogizacijo monografskih publikacij (knjig) ter za prevzemanje zapisov iz formata MARC 21 in za kreiranje kratkih normativnih zapisov za osebna imena v testnem okolju vzajemne katalogizacije

OPOMBE

- Tečaj je namenjen knjižničarjem, ki se usposablajo za pridobitev dovoljenja za vzajemno katalogizacijo monografskih publikacij (knjig). Priporočljivo ga je obiskati tik pred tečajem *Katalogizacija monografskih publikacij: tečaj za bodoče aktivne udeležence sistema COBISS.SI* v NUK-u.
- Po tečaju se lahko knjižničar vključi v testno okolje vzajemne katalogizacije.

8. Uporaba programske opreme COBISS3/Katalogizacija – ažuriranje CONOR

TERMIN

- 8. apr., 20. okt.

TRAJANJE (1 dan)

- 9.00–16.30

PROGRAM

- kratek pregled formata COMARC/A
- iskanje po CONOR
- prevzemanje odgovornosti za normativne zapise
- paketno povezovanje bibliografskih zapisov z normativnim zapisom
- redakcija normativnega zapisa
- brisanje normativnega zapisa
- združevanje normativnih zapisov
- praktično delo

LITERATURA

- priročnik COMARC/A Format za normativne podatke
- priročnik COBISS3/Katalogizacija

POGOJI

- dovoljenje A za vzajemno katalogizacijo monografskih publikacij (knjig) v okolju COBISS3
- **obvezen** *Tečaj za urednike baze podatkov CONOR* v NUK-u

TEČAJ VODIJO

- **mag. Gordana Mazić**, mag. Jelka Kos

PRIDOBLEJENA POOBLASTILA

- za kreiranje in redigiranje polnih zapisov v bazi podatkov CONOR
- za paketno povezovanje bibliografskih zapisov z normativnim zapisom

OPOMBA

- Tečaj je namenjen katalogizatorjem, ki naj bi sodelovali pri redakciji baze podatkov CONOR.

9. Uporaba programske opreme COBISS3/Katalogizacija – nadaljevalni tečaj

TERMINA

- 30. mar.–3. apr., 12.–16. okt.

TRAJANJE (5 dni)

- 9.00–16.30 (prvi dan)
- 8.00–15.30 (preostali dnevi)

PROGRAM

- format COMARC/B – različne vrste gradiva
- kreiranje in redigiranje bibliografskih zapisov
- kratek pregled formata MARC 21 in preslikava v format COMARC/B
- razreševanje duplikatov
- praktično delo

LITERATURA

- priročnik COMARC/B Format za bibliografske podatke
- priročnik COMARC/A Format za normativne podatke
- priročnik COBISS3/Katalogizacija
- standardi ISBD za različne vrste gradiva

POGOJI

- dovoljenje A za vzajemno katalogizacijo monografskih publikacij (knjig) v okolju COBISS3
- **obvezen** tečaj *Katalogizacija sestavnih delov (člankov)* (NUK)
- **obvezen** tečaj *Katalogizacija kontinuiranih virov* (NUK)

TEČAJ VODIJO

- **Andreja Krajnc Vobovnik**, mag. Jelka Kos

PRIDOBLJENA DOVOLJENJA/POOBLASTILA

- za vzajemno katalogizacijo sestavnih delov in kontinuiranih virov v testnem okolju vzajemne katalogizacije

OPOMBE

- Tečaj je obvezen za katalogizatorje, ki želijo pridobiti dovoljenje B za vzajemno katalogizacijo sestavnih delov in kontinuiranih virov.
- Tečaj je priporočljiv za katalogizatorje, ki želijo pridobiti dovoljenje C za vzajemno katalogizacijo neknjižnega gradiva.

10. Bibliografije raziskovalcev v sistemu COBISS¹

TERMIN

- 13. apr., 1. okt.

TRAJANJE (1 dan)

- 9.00–16:30

PROGRAM

- format COMARC/B in posebnosti vodenja bibliografij raziskovalcev
- dodatna navodila za katalogizacijo posameznih bibliografskih enot
- katalogizacija izvedenih del
- dopolnjevanje baze podatkov CORES
- priprava in izpisi bibliografij

LITERATURA

- priročnik COMARC/B Format za bibliografske podatke
- priročnik COBISS3/Katalogizacija

TEČAJ VODIJO

- **Andreja Krajnc Vobovnik**, mag. Jelka Kos, Apolonija Marolt Zupan

POGOJI

- dovoljenje A za vzajemno katalogizacijo monografskih publikacij (knjig) v okolju COBISS3
- priporočeno je dovoljenje B1

PRIDOBLEJENA DOVOLJENJA/POOBLASTILA

- za ažuriranje baze podatkov CORES v okolju vzajemne katalogizacije

OPOMBA

- Tečaj je namenjen knjižničarjem, ki vodijo osebne bibliografije raziskovalcev.

¹ Vsebina je bila do leta 2015 del nadaljevalnega tečaja za vzajemno katalogizacijo.

11. Bibliografije raziskovalcev v sistemu COBISS.SI – vprašanja iz prakse

TERMIN

- 27. mar., 5. okt.

TRAJANJE (1 dan)

- 9.00–16:30

PROGRAM

Program tečaja se prilagaja glede na najbolj pereča vprašanja, ki se pojavljajo pri katalogizatorjih in običajno vsebuje nekatere izmed naslednjih elementov:

- novosti v tipologiji dokumentov/del za vodenje bibliografij v sistemu COBISS
- dodatna navodila za katalogizacijo posameznih bibliografskih enot
- bibliografije raziskovalcev in bibliografije, namenjene spremljanju raziskovalne dejavnosti
- novosti v programski opremi Bibliografije in v informacijskem sistemu SICRIS
- vodenje osebnih bibliografij za posamezne vrste izvedenih del
- glavne definicije, koncepti in kategorije iz domače in svetovne prakse katalogizacije elektronskih virov
- druga vprašanja in dileme
- odprta vprašanja

LITERATURA

- COMARC/B, Dodatek F: Vodenje bibliografij v sistemu COBISS
- Tipologija dokumentov/del za vodenje bibliografij v sistemu COBISS http://home.izum.si/COBISS/bibliografije/Tipologija_slv.pdf
- Dodatna navodila za katalogizacijo bibliografskih enot za namene vrednotenja raziskovalne uspešnosti; COBISS.SI. Obvestila in novice. Arhiv http://home.izum.si/cobiss/obvestila_novosti/

TEČAJ VODITA

- **mag. Gordana Mazić**, Apolonija Marolt Zupan

POGOJI

- dovoljenje za vzajemno katalogizacijo monografskih publikacij (knjig)
- izkušnje pri vodenju osebnih bibliografij

OPOMBA

Tečaj je namenjen knjižničarjem, ki vodijo osebne bibliografije raziskovalcev predvsem za redkejšje in zahtevnejše vrste dokumentov.

12. Uporaba programske opreme COBISS3/Prevzemanje zapisov in zaloga

TERMINI

- 2.–4. feb., 20.–22. apr., 6.–8. okt., 3.–5. nov.

TRAJANJE (3 dni)

- 9.00–16.30 (prvi dan); 8.00–15.30 (preostala dneva)

PROGRAM

- osnove sistema in servisov COBISS ter osnove programske opreme COBISS3
- uporabniški vmesnik (brskalnik, iskalnik, urejevalnik, pregledovalnik)
- osnovni postopki (ažuriranje objektov, iskanje, pregledovanje lastnosti objektov ...)
- COBISS3/Upravljanje aplikacij (domača knjižnica, partnerji ...)
- osnove formata COMARC/B, format COMARC/H, COBISS3/Zaloga
- iskanje in prevzemanje zapisov iz vzajemne baze podatkov v lokalno bazo podatkov
- dopolnjevanje omejenega nabora bibliografskih podatkov in lokalnih šifrantov
- definiranje vnosa podatkov o stanju zaloge (Zapisnik o zalogi)
- inicializacijska datoteka, nastavitve in uporaba števecov, izpis nalepk iz izpisne vrste, kopiranje podatkov, inventarizacija, prenos podatkov o zalogi in drugi postopki
- predstavitev izpisov v segmentu COBISS3/Izpisi
- praktično delo

LITERATURA

- priročniki COMARC/H, Osnovna navodila COBISS3, COBISS3/Upravljanje aplikacij, COBISS3/Zaloga

POGOJI

- osnovno znanje za delo z osebnim računalnikom in poznavanje dela v okolju Windows

TEČAJ VODIJO

- Nataša Murkovič, Vesna Gašparič, Tatjana Žnidarec

PRIDOBLEJENA POOBLASTILA

- za iskanje zapisov v vzajemni bazi podatkov, za prevzemanje bibliografskih zapisov iz vzajemne baze podatkov v lokalno bazo podatkov
- za dopolnjevanje lokalnih šifrantov
- za dopolnjevanje omejenega nabora bibliografskih podatkov

Knjižnica pridobi tudi možnost dodeljevanja pooblastil skupine HLD (razen pooblastila za vzdrževanje vzajemnih vzorcev izhajanja in pooblastila za kontrolo dotoka), pooblastil skupine RPT (razen pooblastila za izpise v skupini Transakcije) in pooblastil skupine ADM (razen pooblastila za dopolnjevanje lokalnih šifrantov)².

OPOMBE

- Tečaj je **obvezen** za enega knjižničarja ob vključitvi knjižnice v sistem COBISS.SI. Tečaj je za enega udeleženca brezplačen, kar je možno izkoristiti v letu podpisa pogodbe ali v naslednjem koledarskem letu.
- Tečaj je **obvezen** za knjižničarje, ki bodo iz vzajemne baze podatkov prevzemali zapise za monografske publikacije in dopolnjevali podatke o zalogi.

² Glej pojasnilo v Pregled uporabljenih kratic na strani 12.

13. Uporaba programske opreme COBISS3/Zaloga – serijske publikacije

TERMINA

- 15.–16. apr.

TRAJANJE (2 dni)

- 9.00–16.30 (prvi dan)
- 8.00–15.30 (drugi dan)

PROGRAM

- format COMARC/H
- zbirni in podrobni podatki o zalogi serijskih publikacij (polji 998 in 997)
- pregledovanje online kataloga – polje 998
- vzorec izhajanja in vzajemni vzorec izhajanja
- kontrola dotoka
- inventarizacija serijskih publikacij
- vezava zvezkov
- odpisi serijskih publikacij
- praktično delo

LITERATURA

- priročnik COMARC/H Format za podatke o stanju zaloge
- priročnik COBISS3/Zaloga

POGOJI

- **obvezen** tečaj *Uporaba programske opreme COBISS3/Prevzemanje zapisov in zaloga*

TEČAJ VODIJO

- **Vesna Gašparič**, Nataša Murkovič, Tatjana Žnidarec

PRIDOBLEJENA POOBLASTILA

- za vzdrževanje vzajemnih vzorcev izhajanja

Knjižnica pridobi tudi možnost dodeljevanja pooblastila za kontrolo dotoka.

OPOMBE

- Tečaj je namenjen knjižničarjem, ki nabave serijskih publikacij ne beležijo preko knjigovodskih listin, temveč neposredno z dopolnjevanjem podatkov o zalogi.

14. Uporaba programske opreme za inventuro

TERMINI

- 9. feb., 24. apr., 9. jun., 18. sep., 23. nov.

TRAJANJE (pol dneva)

- 9.00–13.00

PROGRAM

- splošno o inventuri v sistemu COBISS
- pogoji za izvedbo inventure
- priprava okolja za inventuro
- predstavitev in uporaba čitalnikov
- odčitavanje, kontrola in prenos odčitkov
- priprava izpisov
- odpis gradiva
- praktično delo

LITERATURA

- Postopek in navodila za izvajanje inventure
- Navodila za namestitev čitalnika Datalogic Skorpion
- Navodila za namestitev čitalnika TTID TT100-B
- Navodila za izvajanje inventure

POGOJI

- zaželeno osnovno poznavanje programske opreme COBISS3
- zaželeno osnovno poznavanje dela z datotekami v okolju Windows

TEČAJ VODIJO

- **Tanja Žuran Putora**, Nataša Murkovič, Mojca Goričan Prišenk

OPOMBE

- Tečaj je obvezen za knjižnice, ki prvič izvajajo inventuro.

15. Uporaba programske opreme COBISS3/Nabava – monografske publikacije

TERMIN

- 18.–20. mar.

TRAJANJE (3 dni)

- 9.00–16.30 (prvi dan)
- 8.00–15.30 (preostala dneva)

PROGRAM

- vzdrževanje podatkov o domači knjižnici, partnerjih in skladih
- nakup gradiva
 - naročanje, prejem in plačilo prejetega gradiva
 - nakup monografskih publikacij v več kosih in enot knjižne zbirke
 - kompleti, priloge
- reklamiranje
 - nedospelo gradivo
 - prejeta gradiva
 - prejeti računi
- drugi načini prejema gradiva (darovi, zamene, obvezni izvodi)
- predstavitev izpisov in poročil za potrebe nabave
- vodenje nabavnih postopkov za e-vire v segmentu COBISS3/Elektronski viri
- praktično delo

LITERATURA

- priročnik COBISS3/Nabava
- priročnik COBISS3/Elektronski viri

POGOJI

- **obvezen** tečaj *Uporaba programske opreme COBISS3/Prevzemanje zapisov in zaloga*

TEČAJ VODIJO

- Tatjana Žnidarec, Vesna Gašparič

PRIDOBLEJENA POOBLASTILA

Knjižnica pridobi možnost dodeljevanja pooblastil iz skupine ACQ³.

OPOMBE

- Tečaj je **obvezen** za enega delavca knjižnice, ki bo uporabljala programsko opremo COBISS3/Nabava ali COBISS3/Elektronski viri.
- Tečaj je namenjen knjižničarjem, ki sodelujejo v postopku pridobivanja monografskih publikacij.

³ Glej pojasnilo v Pregled uporabljenih kratic na strani 12.

16. Uporaba programske opreme COBISS3/Serijske publikacije – nabava

TERMINA

- 9.–11. sep.

TRAJANJE (3 dni)

- 9.00–16.30 (prvi dan)
- 8.00–15.30 (preostala dneva)

PROGRAM

- vzdrževanje podatkov o domači knjižnici, partnerjih in skladih
- izbor za naročanje publikacij
- naročanje publikacij
- plačilo publikacij
- odpovedi
- reklamiranje manjkajočih zvezkov
- beleženje prilog
- evidenca in kontrola dotoka nenaročenih publikacij
- predstavitev izpisov in poročil za potrebe nabave
- praktično delo

LITERATURA

- priročnik COBISS3/Serijske publikacije

POGOJI

- **obvezen** tečaj *Uporaba programske opreme COBISS3/Zaloga – serijske publikacije*

TEČAJ VODIJO

- **Tatjana Žnidarec**, Vesna Gašparič

PRIDOBLEJENA POOBLASTILA

Knjižnica pridobi možnost dodeljevanja pooblastil iz skupine S⁴.

OPOMBE

- Tečaj je **obvezen** za enega delavca knjižnice, ki bo uporabljala programske opremo COBISS3/Serijske publikacije.
- Tečaj je namenjen knjižničarjem, ki so odgovorni za nabavo serijskih publikacij.

⁴ Glej pojasnilo v Pregled uporabljenih kratic na strani 12.

17. Uporaba programske opreme COBISS3/Izposoja

TERMINI

- 28.–30. jan., 6.–8. maj., 14.–16. sep, 25.–27. nov.

TRAJANJE (3 dni)

- 9.00–16.30 (prvi dan)
- 8.00–15.30 (preostala dneva)

PROGRAM

- splošno o programski opremi COBISS3
- uporabniški vmesnik (brskalnik, iskalnik, urejevalnik, pregledovalnik)
- COBISS3/Upravljanje aplikacij (domača knjižnica, partnerji ...)
- nastavitve (določanje uporabniških destinacij ...)
- osnovna navodila za delo s programsko opremo COBISS3/Izposoja
- vzdrževanje parametrov izposoje za domačo knjižnico
- evidenca članov in paketno brisanje neaktivnih članov
- izposoja gradiva domače knjižnice (na dom oz. v čitalnico)
- iskanje po lokalnem katalogu in vpogled v stanje gradiva
- vračanje gradiva, podaljšanje roka izposoje in sprememba datuma vrnitve
- rezervacije gradiva in priprava naročil preko COBISS/OPAC-a
- priprava/izdelava opominov
- drugi postopki
- blagajniško poslovanje
- predstavitev izpisov za potrebe izposoje v segmentu COBISS3/Izpisi
- praktično delo

LITERATURA

- priročnik Osnovna navodila COBISS3
- priročnik COBISS3/Izposoja
- priročnik COBISS3/Upravljanje aplikacij

POGOJI

- zaželen tečaj *Uporaba programske opreme COBISS3/Prevzemanje zapisov in zaloga*

TEČAJ VODITA

- **mag. Dušan Stošič**, Tanja Žuran Putora

PRIDOBLEJENA POOBLASTILA

- za dopolnjevanje lokalnih šifrantov

Knjižnica pridobi tudi možnost dodeljevanja pooblastil skupine LOAN (razen pooblastila, s katerim se uporabnikom dodeljuje dostop do baze podatkov OCLC), pooblastil skupine CRO in pooblastil skupine ADM (razen pooblastila za dopolnjevanje lokalnih šifrantov)⁵.

OPOMBE

- Tečaj je namenjen tako knjižničarjem iz knjižnic, ki se na novo vključujejo v COBISS3/Izposoja, kakor tudi tistim, ki v sistem prehajajo iz programske opreme COBISS2/Izposoja.
- Tečaj je **obvezen** za enega delavca knjižnice, ki bo uporabljala programsko opremo COBISS3/Izposoja.

⁵ Glej pojasnilo v Pregled uporabljenih kratic na strani 12.

18. Uporaba programske opreme COBISS3/Medknjižnična izposoja

TERMIN

- 2.–4. dec.

TRAJANJE (3 dni)

- 9.00–16.30 (prvi dan)
- 8.00–15.30 (preostala dneva)

PROGRAM

- splošno o programski opremi COBISS3
- uporabniški vmesnik (brskalnik, iskalnik, urejevalnik, pregledovalnik)
- COBISS3/Upravljanje aplikacij (domača knjižnica, partnerji ...)
- nastavitve (določanje uporabniških destinacij ...)
- vzdrževanje podatkov o domači knjižnici, partnerjih in v ceniku
- prevzem naročnikovega zahtevka
- rezervacija gradiva domače knjižnice (katalog ...)
- naročanje gradiva
- prejem gradiva
- dobava gradiva naročniku
- vračilo gradiva
- obveščanje
- drugi postopki
- praktično delo

LITERATURA

- priročnik Osnovna navodila COBISS3
- priročnik COBISS3/Medknjižnična izposoja
- priročnik COBISS3/Upravljanje aplikacij

POGOJI

- **zaželen** tečaj Uporaba programske opreme COBISS3/Prevzemanje zapisov in zaloga

TEČAJ VODITA

- **mag. Dušan Stošič**, Tanja Žuran Putora

PRIDOBLEJENA POOBLASTILA

Knjižnica pridobi možnost dodeljevanja pooblastil skupine ILL in pooblastil skupine ADM (razen pooblastila za dopolnjevanje lokalnih šifrantov)⁶.

OPOMBE

- Tečaj je **obvezen** za enega delavca knjižnice, ki bo uporabljala programsko opremo COBISS3/Medknjižnična izposoja.
- Tečaj Uporaba programske opreme COBISS3/Medknjižnična izposoja poteka na bazi podatkov za tečaje z okoljem COBISS3/Izposoja. Na tečaju ne bo prikazano delo v medknjižnični izposoji v povezavi s segmentom COBISS2/Izposoja.

⁶ Glej pojasnilo v Pregled uporabljenih kratic na strani 12.

19. Delavnica COBISS3/Zaloga za osnovnošolske knjižnice

TERMINI

- po dogovoru

TRAJANJE (1 dan)

- 9.00–16.30

PROGRAM

- iskanje in prevzemanje bibliografskega zapisa
- vnos osnovnih podatkov o zalogi
- osnovni izpisi
- praktično delo

LITERATURA

- Priročniki COMARC/H
- Osnovna navodila COBISS3
- COBISS3/Upravljanje aplikacij
- COBISS3/Zaloga

POGOJI

- osnovno znanje za delo z osebnim računalnikom in poznavanje dela v okolju Windows

TEČAJ VODIJO

- Nataša Murkovič, Vesna Gašparič, Tatjana Žnidarec

PRIDOBLJENA POOBLASTILA

- za iskanje zapisov v vzajemni bazi podatkov, za prevzemanje bibliografskih zapisov iz vzajemne baze podatkov v lokalno bazo podatkov

Knjižnica pridobi tudi možnost dodeljevanja pooblastil za vnos osnovnih podatkov.

OPOMBE

- Delavnica je namenjena osnovnošolskim knjižnicam.
- Delavnica je **obvezna** za enega delavca v osnovnošolski knjižnici ob vključitvi knjižnice v sistem COBISS.SI.
- Delavnica je obvezna za delavce v osnovnošolskih knjižnicah, ki bodo iz vzajemne baze podatkov prevzemali zapise za monografske publikacije in dopolnjevali podatke o zalogi.
- Osnovnošolske knjižnice lahko izkoristijo tri brezplačne dneve izobraževanja v letu podpisa pogodbe ali v naslednjem koledarskem letu. Delavnica COBISS3/Zaloga za osnovnošolske knjižnice je ena izmed treh brezplačnih delavnic.

20. Delavnica COBISS3/Izposoja za osnovnošolske knjižnice

TERMINI

- po dogovoru

TRAJANJE (1 dan)

- 9.00–16.30

PROGRAM

- vpis članov in sprememba podatkov
- izposoja gradiva
- iskanje po lokalnem katalogu in vpogled v stanje gradiva
- vračanje gradiva, podaljšanje roka izposoje in sprememba datuma vrnitve
- praktično delo

LITERATURA

- priročnik Osnovna navodila COBISS3
- priročnik COBISS3/Izposoja
- priročnik COBISS3/Upravljanje aplikacij

POGOJI

- zaželeno *Delavnica COBISS3/Zaloga za osnovnošolske knjižnice* ali tečaj *Uporaba programske opreme COBISS3/Prevzemanje zapisov in zaloga*

TEČAJ VODITA

- **Tanja Žuran Putora**, mag. Dušan Stošič

PRIDOBLEJENA POOBLASTILA

Knjižnica pridobi možnost dodeljevanja pooblastil za izvajanje osnovnih postopkov v izposoji.

OPOMBE

- Delavnica je namenjena tako osnovnošolskim knjižnicam, ki se na novo vključujejo v COBISS3/Izposoj, kakor tudi tistim, ki v sistem prehajajo iz programske opreme COBISS2/Izposoja in uporabljajo samo osnovne funkcije, naštete pod naslovom Program.
- Delavnica je **obvezna** za enega delavca v osnovnošolski knjižnici, ki bo uporabljala programsko opremo COBISS3/Izposoja.
- Osnovnošolske knjižnice lahko izkoristijo tri brezplačne dneve izobraževanja v letu podpisa pogodbe ali v naslednjem koledarskem letu. Delavnica COBISS3/Izposoja za osnovnošolske knjižnice je ena izmed treh brezplačnih delavnic.

21. Delavnica COBISS3/Nabava za osnovnošolske knjižnice

TERMINI

- po dogovoru

TRAJANJE (1 dan)

- 9.00–16.30

PROGRAM

- vzdrževanje podatkov o domači knjižnici, partnerjih in skladih
- nakup gradiva
 - naročanje gradiva
 - prejem naročenega gradiva
 - plačilo prejetega gradiva
- vodenje nabavnih postopkov za e-vire v segmentu COBISS3/E-viri
- praktično delo

LITERATURA

- priročnik COBISS3/Nabava
- COBISS3/Elektronski viri

POGOJI

- **obvezna** *Delavnica COBISS3/Zaloga za osnovnošolske knjižnice* ali tečaj *Uporaba programske opreme COBISS3/Prevzemanje zapisov in zaloga*

TEČAJ VODITA

- Vesna Gašparič, Tatjana Žnidarec

PRIDOBLJENA POOBLASTILA

Knjižnica pridobi možnost dodeljevanja pooblastil iz skupine ACQ⁷.

OPOMBE

- Delavnica je namenjena osnovnošolskim knjižnicam.
- Delavnica je **obvezna** za enega delavca v osnovnošolski knjižnici, ki bo uporabljala programsko opremo COBISS3/Nabava (osnovne postopke nakupa) in COBISS3/E-viri (Biblos).
- Osnovnošolske knjižnice lahko izkoristijo tri brezplačne dneve izobraževanja v letu podpisa pogodbe ali v naslednjem koledarskem letu. Delavnica COBISS3/Nabava za osnovnošolske knjižnice je ena izmed treh brezplačnih delavnic.

⁷ Glej pojasnilo v Pregled uporabljenih kratic na strani 12.

VI. Dodatek A: Seznam tečajev 2015 – pogoji za udeležbo ali pooblastila

V osnovnih alinejah je podčrtano izpisan seznam vseh tečajev, ki so v Programu izobraževanja 2015 pogoj za udeležbo na drugem tečaju ali pridobitev določenega pooblastila. Nadalje je v oklepaju navedeno, na katere tečaje ali pooblastila se pogoj nanaša. V zamaknjenih alinejah je v običajnem tisku naveden seznam enakovrednih tečajev, s katerimi lahko pogoj prav tako izpolnimo, kadar nimamo opravljenega tečaja iz osnovne alineje.

Izpolnitev pogojev za udeležbo na tečajih dokazujete na naslednji način:

- če je tečaj bil opravljen v NUK-u, nam lahko po e-pošti na naslov podpora@izum.si pošljete skenirano potrdilo ali fotokopijo originalnega potrdila po klasični pošti,
- če je bil tečaj opravljen na IZUM-u, nam za tečaje pred letom 2005 po e-pošti pošljite podatek o vašem imenu, priimku in datumu tečaja. Za dogodke po letu 2005 ni treba poslati ničesar.

Tečaji – NUK:

- "Strokovna obdelava knjižničnega gradiva" (5 dni), 2000–
(Tečaj COBISS3/Katalogizacija – začetni tečaj)
 - *"Tečaj za strokovno obdelavo knjižničnega gradiva" (5 dni), 1997–1999*
- "Katalogizacija monografskih publikacij: tečaj za bodoče aktivne udeležence sistema COBISS.SI" (5 dni), 2007–
(Dovoljenje za vzajemno katalogizacijo)
 - *"Tečaj za bodoče aktivne udeležence sistema COBISS2/Katalogizacija monografij" (5 dni), 2005–2006*
 - *"Tečaj za bodoče aktivne udeležence sistema COBISS/Katalogizacija monografij" (3 dni), 1997–2004*
- "Katalogizacija kontinuiranih virov" (3 dni), 2006–
(Tečaj COBISS3/Katalogizacija – nadaljevalni tečaj)
 - *"Katalogizacija serijskih publikacij" (3 dni), 1999–2005 + "Katalogizacija integrirnih virov" (1 dan), 2007*
 - *"Katalogizacija serijskih publikacij v sistemu COBISS" (3 dni), 1997–1998 + "Katalogizacija integrirnih virov" (1 dan), 2007*
- "Katalogizacija sestavnih delov (člankov)" (1 dan), 2007–
(Tečaj COBISS3/Katalogizacija – nadaljevalni tečaj)
 - *"Obdelava članka" (1 dan), 2005–2006*
 - *"Obdelava članka" (2 dni), 1999–2004*
 - *"Obdelava članka v sistemu COBISS" (2 dni), 1997–1998*
- "Tečaj za urednike baze podatkov CONOR" (1 dan), 2005–
(Tečaj COBISS3/Katalogizacija – ažuriranje CONOR)

Tečaji – IZUM:

- "COBIS3/Katalogizacija – ažuriranje CONOR" (1 dan), 2013–
(Pooblastili: za kreiranje in redigiranje polnih zapisov v bazi podatkov CONOR, za paketno povezovanje bibliografskih zapisov z normativnim zapisom)
 - "COBISS2/Katalogizacija – ažuriranje baze podatkov CONOR" (2 dni), 2005–2012 + "Prehod na COBISS3/Katalogizacijo" (2 dni), 2011–
- "COBISS3/Katalogizacija – nadaljevalni tečaj" (5 dni), november 2012–
(Dovoljenja/pooblastila v testnem okolju vzajemne katalogizacije: za sestavne dele in kontinuirane vire)
 - "COBISS2/Katalogizacija – nadaljevalni tečaj" (5 dni), 2009–2012 + "Prehod na COBISS3/Katalogizacijo" (2 dni), 2011–
- Bibliografije raziskovalcev v sistemu COBISS
(Pooblastilo za ažuriranje baze podatkov CORES v okolju vzajemne katalogizacije)
 - "COBISS3/Katalogizacija – nadaljevalni tečaj" (5 dni), november 2012–
- "Prehod na COBISS3/Katalogizacijo" (2 dni), 2011–
(Dovoljenja/pooblastila: za delo v testnem okolju COBISS3/Katalogizacije)
- "COBISS3/Katalogizacija – začetni tečaj" (5 dni), 2011–
(Dovoljenje/pooblastila v testnem okolju vzajemne katalogizacije: za monografske publikacije (knjige))
 - "COBISS2/Katalogizacija – začetni tečaj" (5 dni), 2009–2011 + "Prehod na COBISS3/Katalogizacijo" (2 dni), 2011–
 - "COBISS2/Katalogizacija – kreiranje zapisov" (5 dni), 2008 + "Prehod na COBISS3/Katalogizacijo" (2 dni), 2011–
 - "COBISS2/Katalogizacija – kreiranje zapisov" (4 dni), 2005–2007 + "Prehod na COBISS3/Katalogizacijo" (2 dni), 2011–
 - "COBISS2/Katalogizacija – začetni" (5 dni), 1997–2003 + "COBISS2/Katalogizacija z normativno kontrolo" (1 dan), 2003–2004 + "Prehod na COBISS3/Katalogizacijo" (2 dni), 2011–
- "COBISS2/Izpisi – statistike prirasta gradiva" (2 dni), 1997–
(Pooblastilo za kreiranje in dopolnjevanje statističnih preglednic)
- "COBISS2/Izpisi – statistike za izposajo" (2 dni), 1998–
(Pooblastilo za kreiranje in dopolnjevanje statističnih preglednic)
 - "COBISS/Izpisi – statistične preglednice za potrebe izposoje" (1 dan), 1997–1998
- "COBISS3/Prevzemanje zapisov in zaloga" (3 dni), 2007–
(Tečaj: COBISS2/Izpisi – statistike prirasta gradiva, COBISS3/Zaloga – serijske publikacije, COBISS3/Nabava – monografske publikacije, COBISS3/Medknjižnična izposoja, COBISS3/Izposoja)
(Pooblastila: za prevzemanje bibliografskih zapisov iz vzajemne baze podatkov v lokalno bazo podatkov, za dopolnjevanje lokalnih šifrantov, za dopolnjevanje omejenega nabora bibliografskih podatkov)
 - "Prevzemanje zapisov in zaloga" (4 dni), 2006

- *"COBISS3/Osnovna navodila"* (1 dan), 2001–2008 + *"COBISS3/Zaloga"* (1 dan), 2005–2008

- *"COBISS3/Zaloga – serijske publikacije"* (2 dni), 2006–
(Tečaj COBISS3/Serijske publikacije – nabava)
(Pooblastilo za vzdrževanje vzajemnih vzorcev izhajanja)

- *"COBISS3/Serijske publikacije – nabava"* (3 dni), 2006–
(Pooblastilo za vzdrževanje vzajemnih vzorcev izhajanja)

Izdal

IZUM

Institut informacijskih znanosti
2001 Maribor, Prešernova 17, Slovenija

telefon: +386 (0)2 2520 331
telefaks: +386 (0)2 2524 334
e-pošta: PODPORA@IZUM.SI
spletni naslov: <http://www.izum.si/>

pomoč po telefonu:

od ponedeljka do petka od 7.30 do 21.00
ob sobotah od 7.30 do 13.00
+386 (0)2 25 20 333

